

Sygn. akt: I ACa 1068/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kuberska (spr.)
Sędziowie:	SSA Małgorzata Stanek SSO del. Joanna Walentkiewicz - Witkowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. K.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej Oddziałowi Ł. Teren**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 lipca 2012 r. sygn. akt II C 5/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej Oddziału (...) na rzecz powoda W. K. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od strony pozwanej (...) SA Oddział (...) na rzecz powoda W. K. kwotę 122.475 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 86.616 zł. od dnia 27 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części w zakresie roszczenia odsetkowego oraz orzekając w przedmiocie kosztów procesu w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 13.637,49 zł. tytułem zwrotu tychże kosztów.

(wyrok – k. 204).

Sąd Okręgowy wydał powyższe orzeczenie na podstawie ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela w całości i uznaje za własne.

W świetle tych ustaleń Sąd a quo ocenił, że powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie na podstawie art. 222 – 225 k.c. Strona pozwana jest posiadaczem w złej wierze nieruchomości stanowiącej własność powoda i jego małżonki. Stron nie łączy żadna umowa dająca stronie pozwanej tytuł do korzystania z nieruchomości położonej w T. przy ulicy (...). Zdaniem Sądu I instancji pozwana spółka nie udowodniła w szczególności, że przysługuje jej prawo korzystania z nieruchomości z uwagi na istniejącą pomiędzy stronami służebność przesyłu. Służebność taka może powstać na podstawie umowy, orzeczenia sądu lub decyzji administracyjnej wydanej przez starostę. Możliwe jest również jej zasiedzenia. Żadnego z tych ewentualnych źródeł powstania służebności strona pozwana nie wykazała. A zatem, nadal pomiędzy stronami istnieje stan bezumownego korzystania z nieruchomości, który został prawomocnie ustalony w sprawie pomiędzy tymi samymi stronami o sygn. akt I C 806/09 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

Za bezumowne korzystanie z cudzej rzeczy należy się wynagrodzenie odpowiadające kwocie, jaką posiadacz w normalnym toku rzeczy musiałby zapłacić właścicielowi, gdyby jego posiadanie opierało się na prawie. Odwołując się do opinii biegłego sądowego z zakresu zarządzania nieruchomościami i wyceny czynszów J. K., Sąd Okręgowy ocenił, że odszkodowanie za bezumowne korzystanie z przedmiotowej nieruchomości w okresie od 1 maja 2010 r. do 31 marca 2012 r. wynosić powinno 122.475 zł. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 § 1 k.c. a o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c., uznając, że powód wygrał sprawę w całości.

(uzasadnienie zaskarżonego wyroku – k. 205 – 216).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana.

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w zakresie pkt. 1 i 3, zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 **k.p.c.**, art. 217 § 1 **k.p.c.**, **art. 232 k.p.c. i 320 k.p.c. poprzez:**

a, brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i niedokonania pełnych i prawidłowych ustaleń faktycznych oraz poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów, polegające na oparciu się w całości na wadliwej opinii biegłego J. K., który nie jest biegłym posiadającym uprawnienia rzeczoznawcy majątkowego oraz nie posiada uprawnień w zakresie projektowania linii elektroenergetycznych, a tym samym nie posiada wiedzy w zakresie oddziaływania linii energetycznych na nieruchomość, co doprowadziło do przyjęcia:

- błędnego zakresu korzystania przez stronę pozwaną z przedmiotowej nieruchomości;
- wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości w wysokości, jak za korzystanie z pawilonu handlowego;

b, ustalenie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości w wysokości wygórowanej, gdyż odszkodowanie powinno odpowiadać stawce wynikającej z treści służebności przesyłu;

2, naruszenie prawa materialnego, tj. art. 140 k.c., art. 143 k.c., art. 222 § 2 k.c. i art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie niewłaściwego zakresu ingerencji strony pozwanej w prawo własności powoda i zasądzenie wygórowanej kwoty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów pozwana wniosła

o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 1 i 3 poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku

w zakresie punktu 1 i 3 oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji przy ustaleniu, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, a nadto o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm prawem przepisanych.

(apelacja strony pozwanej – k. 222 – 226).

Powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

(protokół rozprawy apelacyjnej – k. 234).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest nietrafna.

Zgodnie art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Związanie treścią prawomocnego orzeczenia oznacza nakaz przyjmowania przez podmioty wymienione w art. 365 § 1 k.p.c., że w objętej orzeczeniem sytuacji faktycznej stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z sentencji wiążącego orzeczenia (por. wyrok SN z dnia 20 maja 2011 r., IV CSK 563/10, LEX 864020). W szczególności nie jest dopuszczalne prowadzenie ponownego sporu, co do okoliczności faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia zakończonego sporu sądowego. Inaczej ujmując, nie jest dopuszczalne w świetle art. 365 § 1 k.p.c. odmienne ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnych procesach sądowych między tymi samymi stronami, chociażby przedmiot tych spraw się różnił (por. wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., PK 225/10, LEX 896456). Przy czym na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. moc wiążącą ma, co do zasady sentencja orzeczenia sądu wydana w innej sprawie, jednak nie zawsze. W wyroku z dnia 29 września 2011 r., IV CSK 652/10 (LEX 1129162) Sąd Najwyższy ocenił, że moc wiążącą na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. ma wprawdzie jedynie sentencja orzeczenia, niemniej jednak w niektórych przypadkach – jak np. w razie oddalenia powództwa – ze względu na ogólność rozstrzygnięcia, doniosłość przy ustalaniu zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, czyli granic prawomocności materialnej orzeczenia, mogą mieć moc wiążącą także zawarte w uzasadnieniu orzeczenia motywy rozstrzygnięcia.

W tym sensie nie może budzić wątpliwości, że dla potrzeb rozpoznania przedmiotowej sprawy Sąd I instancji musiał uznać, że strona pozwana korzysta z działki powoda w złej wierze, a ponadto linia energetyczna przebiega środkiem działki wzdłuż jej szerszego boku, co oznacza, że powód nie może w ogóle korzystać z nieruchomości w sposób zgodny z jej przeznaczeniem. Oczywiście strona pozwana mogła w tym postępowaniu przeprowadzić dowód przeciwny z powołaniem się na zmianę okoliczności faktycznych leżących u podstaw sporu, ale tego nie uczyniła i nie kwestionowała, że od czasu rozstrzygnięcia w sprawie o sygn. akt I C 806/09 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim stan faktyczny nie uległ zmianie. Dla potrzeb tego postępowania należało okoliczności te uznać dodatkowo za przyznane w rozumieniu art. 229 k.p.c.

A zatem, zbędne było (a nawet niedopuszczalne) ustalanie w tej sprawie ponownie zakresu korzystania przez stronę pozwaną z przedmiotowej nieruchomości poprzez dopuszczanie dowodu z opinii biegłego sądowego, posiadającego uprawnienia rzeczoznawcy majątkowego oraz uprawnienia w zakresie projektowania linii elektroenergetycznych, w tym wiedzy w zakresie oddziaływania linii energetycznych na nieruchomość. Okolicznością nową i stanowiącą istotę sporu było jedynie ustalenie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z działki przez stronę pozwaną w okresie objętym żądaniem, to jest od maja 2010 r. do 31 marca 2012 r. W tym zakresie Sąd a quo prawidłowo dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu zarządzania nieruchomościami i wyceny czynszów. Strona pozwana w zakresie objętym opinią nie zgłosiła innych wniosków dowodowych.

Nie można zgodzić się z tezą strony pozwanej, że wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda powinna w tej sprawie odpowiadać wysokości czynszu wynikającego ze służebności przesyłu. Sąd I instancji szczegółowo wyjaśnił, dlaczego stanowisko takie jest niewłaściwe w okolicznościach tej sprawy, a Sąd Apelacyjny pogląd ten w pełni podziela. Sama skarga apelacyjna nie zawiera w tym zakresie żadnych argumentów jurystycznych, logicznych lub wynikających z doświadczenia życiowego, które mogłyby tę ocenę zmienić. Szczególnie wobec całkowitej beczynności strony pozwanej w okresie pomiędzy obydwoma procesami.

Tym samym należy ocenić, że bezzasadne są zarzuty apelacji zarówno naruszenia prawa procesowego, jak i naruszenia prawa materialnego, a sama apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.